
22/2023

Lausunto Fingridin Kantaverkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2024-2033

Fingrid on pyytänyt Pirkanmaan liitolta lausuntoa Kantaverkon kehittämissuunnitelman luonnoksesta vuosille 2024-2033. Joka toinen vuosi julkaistavan kehittämissuunnitelman luonnos perustuu asiakastarpeiden, sähkömarkkinoiden, kantaverkon kunnon ja siirtotarpeiden mukaan laadittuihin verkkosuunnitelmiin.

Pirkanmaa kuuluu Fingridin kantaverkon kehittämisessä Länsi- ja Keski-Suomen suunnittelualueisiin. Kehittämissuunnitelmassa Pirkanmaan alueelle sijoitettavia investointeja ovat

- Kristiinankaupungin ja Nokian välinen Åback – Melon uusi 400 kV:n yhteys vuonna 2028, jonka yhteydessä toteutetaan Meloon uusi, nykyisen 110 kV:n kytkinlaitoksen korvaava sähköasema sekä uusi sähköasema Parkanoon.
- Toivilan sähköasemalta rakennetaan kaksi uutta 400+110 kV voimajohtoa Hikiälle vuonna 2028. Yhteys sijoittuu Pirkanmaalla Kuhmoisten alueelle.
- Kangasalan sähköaseman laaja perusparannushanke aseman kunnon ylläpitämiseksi, joka valmistuu vuonna 2024.
- Petäjävesi–Mänttä 110 kV -voimajohdon uusiminen 2026.
- Melo-Multisilta 110 kV voimajohdon uusiminen vuonna 2029 Nokian uuden muuntoaseman valmistuttua.
- Melo-Rännäri 110 kV voimajohdon uusiminen vuonna 2030.
- Kangasalan ja Mäntän välisistä kahdesta 110 kV voimajohdosta itäisen yhteyden uusiminen vuonna 2031.

Kehittämissuunnitelman luonnoksen mukaan suunnitelmaan liittyy epävarmuuksia energiamurrokseen ja sähköntuotantorakenteen muutosnopeuteen liittyen. Esimerkiksi tuulivoiman ja uuden sähköintensiivisen teollisuuden määrällä, maantieteellisellä sijoittumisella sekä yhteiskunnan sähköistymisnopeudella on suuri

vaikutus Fingridin investointeihin. Fingrid tekee tiivistä yhteistyötä asiakkaiden kanssa ja valmistautuu mahdollisiin muutoksiin. Todennäköisesti asemalaajennuksia ja uusia 400/110 kV muuntoasemia tullaan toteuttamaan odotettua enemmän vielä tulevaisuudessa olevien uusien asiakastarpeiden vuoksi.

Päätös

Pirkanmaan liitto kiittää mahdollisuudesta ottaa kantaa valmisteilla olevaan Kantaverkon kehittämissuunnitelmaan vuosille 2024 - 2033.

Kehittämissuunnitelman mukaan tuulivoiman jakautuminen tasaisemmin ympäri Suomen, etenkin Etelä-Suomeen ja Keski-Suomen poikkileikkauksen eteläpuoliseen Itä-Suomeen, vähentäisi investointitarpeita. Pirkanmaan osalta voidaan nähdä haasteena, että maakunnan tuulienergiapotentiaali sijoittuu vahvasti maakunnan pohjoisosiin ekologisesta näkökulmasta merkittävälle Suomenselän alueelle ja osin sijainneille, jotka ovat kaukana kantaverkosta, eikä alueelle ole suunnitteilla uusia verkkoinvestointeja. Åback – Melo-yhteyden rakentuminen auttaa erityisesti Parkanon seudun hankkeiden liitettävyyteen, mutta Kihniön ja Virtain alueilla suunnitteilla on ainakin kolme merkittävän kokoluokan tuulienergiahanketta, joiden liityntäyhteyksiin liittyy epävarmuuksia. Koska mm. ilmastonmuutokseen sopeutuminen edellyttää ympäristön ja lajiston kannalta myös toimivan ekologisen verkoston ylläpitämistä ja vahvistamista, myös Pirkanmaan liitto pitää erittäin tärkeänä, että sekä verkko- ja sähköasemien sijoittelusuunnittelussa kuin energiantuotantohankkeiden liitettävyydessä tulee entistä enemmän panostaa myös eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön ja avoimeen keskusteluun, jotta pitkät liityntäyhteydet kantaverkkoon voidaan toteuttaa mahdollisimman vähäisin ympäristövaikutuksin.

Kehittämissuunnitelman mukaan tavoitteena on, että erilliset aurinkovoimahankkeet sijoittuisivat eteläisempään Suomeen ja etäälle tuulivoimahankkeista, jotta verkon liittämiskapasiteettia riittäisi molemmille tuotantomuodoille. Pirkanmaan liitolla ei tällä hetkellä ole tiedossa, että maakunnassa olisi suunnitteilla itsenäisiä suuria aurinkoenergiahankkeita. Maankäytön näkökulmasta tämänhetkinen linjauksemme on, että maakuntakaavassa ei varsinaisesti osoitettaisi alueita juuri aurinkoenergiatuotantoon, vaan tähän kannustettaisiin tiettyjen alueiden kehittämisperiaatemerkinnöillä, jotka liittyvät esimerkiksi turvealueiden ja maaseutuelinkeinojen kehittämiseen sekä teollisuus- ja varastoalueiden suunnitteluun. Toisin kuin merkittävintä tuulienergiapotentiaalia, näitä aurinkoenergian kannalta potentiaalisia alueita sijoittuu myös eteläiselle Pirkanmaalle.

On positiivista, että seuraavan 10 vuoden aikana tullaan investoimaan ennätysellisen paljon kantaverkon kehittämiseen ja tavoitteena on mm. löytää keinoja liityntäkapasiteetin maksimoimiseksi tuuli- ja aurinkovoiman liittämässä samaan osaan verkkoa. Kehittämissuunnitelmassa käsitellään myös

energiasektorin mahdollisia tulevaisuuden näkymiä. Pirkanmaan liitto pitää hyvänä mm. toteamusta, että on syytä selvittää, olisiko erityisesti vetynä loppukäytettävää energiaa kokonaistaloudellisuuden kannalta järkevämpi siirtää vetynä kuin sähkönä. Tässä selvitystyössä on niin ikään tarpeen arvioida myös vaihtoehtojen vaikutuksia maakunnallisiin ja valtakunnallisiin ekologisiin verkostoihin.

Kuten kehittämissuunnitelmassakin kerrotaan, on maankäytön suunnitteluun liittyvään keskusteluun osallistuminen tärkeää myös kantaverkon kehittämisessä. Siinä, kuinka energiamurros ja siirtyminen sähköistyvään yhteiskuntaan näkyvät eri puolilla maata ja maakuntia, on maakuntien liitoilla tärkeä rooli sekä yhteisten tavoitteiden ja näistä johdettujen toimenpiteiden sekä toisaalta maankäytön suunnittelun ja tarkoituksenmukaisen yhdyskuntarakenteen toteuttamisessa ja kehittämisessä. Pirkanmaan liitto pitää erittäin tärkeänä hyvän keskusteluyhteyden ja yhteistyön säilymistä tässä suunnittelutyössä myös jatkossa.

Tämän asian on valmistellut suunnitteluinsinööri Iris Lehtonen ja hyväksynyt suunnittelujohtaja Ruut-Maaria Rissanen.